

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta
liv@eduskunta.fi

HE 215/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta

Suomen Taksiliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta lakiesityksestä.

Hallituksen esitys syrjii taksitoimialaa monin eri tavoin

Suomen Taksiliitto ry on hämmästynyt hallituksen esityksen voimakkaasta taksitoimialaa eriarvoistavasta sisällöstä. Pidimme lakiluonnoksen lausuntovaiheessa ilmeisenä virheenä, että taksit olivat jääneet lakiesityksen ulkopuolelle. Valitettavasti lausuntopalautteen kirjaukset osoittavat, että lakiesityksessä ollaan tarkoituksellisesti ja täysin väärin perustein haluttu asettaa taksit eriarvoiseen asemaan.

Lausuntopalaute

Hallituksen esityksen lausuntopalautteessa sivuutetaan taksitoimialan lausunnot. Taksialan lausunnonantajien lausuntoja ja niiden perusteluita ei ole haluttu ottaa huomioon millään tavalla tässä taksialaa eriarvoistavassa lakiesityksessä. Lausuntopalautteessa todetaan suorasanaisesti *”Ehdotuksia ei ole otettu esityksen jatkovalmistelussa huomioon.”*

Taksialan lausuntopalautteen huomioon jättämisen perusteet

- i) *”Hallituksen esityksen valmistelutyössä pohjana on pidetty fossiilittoman liikenteen tiekarttaa, jossa on lähtökohdaksi otettu, että täyssähköautojen hankintatuella kannustettaisiin yksityisautoilijoilta siirtymään päästöttömään liikkumiseen.”*
- ii) *”Tähän arvioon pohjautuen on hankintatukea koskevassa lainvalmistelussa kuitenkin todettu, että täyssähköauton hankintatuen laajentaminen yrityksille ja ammattiliikenteeseen ei ole tarpeen, sillä edullisemmat käytönaikaiset kustannukset ovat jo itsessään riittävä kannustin.*
- iii) *On lisäksi huomioitava, että tuki ei myöskään kohdistu linja-autoihin, jolloin henkilökuljetuspalveluja tuottavia yrityksiä kohdeltaisiin ehdotetulla lailla yhdenmukaisesti.*

Hallituksen esityksen taksialan hankintatuen ulkopuolelle jättämisen perusteiden virheet

- i) Valtioneuvoston itsensä hyväksymä fossiilittoman liikenteen tiekartta sisältää autokannan uudistamisen toimenä täyssähköautojen hankintatuen. Tuossa periaatepäätöksessä ei erikseen ole todettu, että taksiliikenne jätettäisiin hankintatukijärjestelmän ulkopuolelle.

Toisekseen tuo peruste, että hankintatuella kannustettaisiin nimenomaan yksityisautoilijoita, on kestävä, koska tässä lakiesityksessä esitetään hankintatukea yrityksille, jopa useiden ajoneuvojen hankintaan.

Samoin tältä osin on hyvä muistaa, että fossiilittoman liikenteen tiekartta esittää myös liikenteen palveluiden kehittämistä, joka edellyttää harvaan asutuilla seuduilla ja vähäisen liikenteen alueilla taksiliikenteen säilymistä.

- ii) Täyssähköauton hankintatukea ollaan laajentamassa tässä lakiesityksessä yrityksille ja ammattiliikenteeseen jopa useiden ajoneuvojen vuosittaiseen hankintaan, paitsi taksiryksille.

Sähköauton käyttökustannusten osalta oleellista on, missä ja miten autoa voidaan ladata. Kaupallisten latausasemien käyttö on toistaiseksi kohtuullisen kallista, jolloin kilometrikustannukset nykyaikaisen taloudellisen dieselauton ja sähköauton välillä ovat varsin vähäiset.

Paljon ajettujen sähköautojen käytettyjen autojen markkinat ovat vielä varsin pienet, joten vielä on vaikeata ennakoida sähkökäyttöisen taksin vaihtoarvo.

- iii) Hankintatukea ei esitetä takseille, kun hankintatukea ei tarjota myöskään linja-autoille. Perustana on yhdenmukainen kohtelu. Perustelu on täysin kestävä, kun linja-autoilta ei peritä lainkaan autoveroa riippumatta niiden käyttövoimasta, linja-autoilta ei peritä lainkaan ajoneuvoveron perusveroa riippumatta niiden käyttövoimasta, linja-autoilta ei peritä lainkaan käyttövoimaveroa, riippumatta niiden käyttövoimasta.

Jos lainvalmistelussa todella haluttaisiin kohdella linja-autoja ja takseja edes jotenkin yhdenmukaisesti, niin takseilta pitäisi poistaa autovero, ajoneuvoveron perusvero sekä käyttövoimaverot. Jos nämä muutokset tehtäisiin, niin tämän lain perustelu tältä osin olisi ymmärrettävä. Niin pitkään, kun taksit ovat ammattiliikenteen voimakkaimmin verotettu toimija, pidämme kohtuuttomana ja asiattomana hallituksen esityksen perustelua tältä osin.

Henkilöautojen romutuspalkkio

Henkilöautojen romutuspalkkion osalta taksit on rajattu palkkion ulkopuolelle.

Taksien verotus verrattuna muuhun ammattiliikenteeseen

Taksiautosta maksetaan autoveroa, josta tosin vielä muutamia kuukausia saa pienen huojennuksen (1.200 e / kuoleentumisaika 36 kk / päättyy 30.6.2022). Isot esteettömät ja koulutaksit ovat autoverosta vapaat. Kaikista taksiautosta maksetaan täysimääräisesti ajoneuvoveron perusveroa ja käyttövoimaveroa. Näissä kaikissa veromuodoissa taksin verotus on muuta ammattiliikennettä korkeampi. Sähköautojen autoverottomuuden myötä ajoneuvovero kiristyy myös takseilla ja tämä johtaa entistä vääristyneempään tilanteeseen mm. linja-autoihin liittyen.

Esityksemme

Nyt käsittelyssä olevan lain hankintatuki tulee ehdottomasti laajentaa koskemaan myös taksiryttäjiä, vähintäänkin samalla tasolla kuin muun ammattiliikenteen hankintatuki. Taksiautojen osalta ei tarvita myöskään hankintatukeen liittyvä hintarajaa, jotta myös isot taksikäyttöön soveltuvat sähköautot saadaan liikenteeseen. Tämä on myös yhdenvertaista muuhun ammattiliikenteeseen verrattuna. Ei ole mitään tosiasiallista perustetta, jonka vuoksi taksiryttäjiä voidaan kohdella tämän lain osalta näin epäoikeudenmukaisesti.

Takseille myönnettävän hankintatuen edut

Taksiryttäjäällä, jolle auto on työväline, on ajoneuvon hankinta keskeinen liiketoiminnallinen kysymys. Auton tulee olla luotettava ja käytettävissä kaikissa eri olosuhteissa niin pitkille kuin lyhyillekin matkoille. Taksiauton tuottavuus paranee mitä tehokkaammin se voi olla liikenteessä. Tämän vuoksi erityisesti ensimmäisen sähköauton hankintaan liittyy paljon epävarmuuksia ja epätietoisuutta. Myös taksiryttäjä tarvitsee kannusteita sähköautoon siirtymisessä ja hankintatuki monessa tapauksessa suuntaisi valinnan helpommin sähköautoon. Oletamme, että ensimmäisen taksiksi hankitun sähköauton käyttökokemusten myötä jatkossa sähköautojen hankinta on taksiryttäjäille helpompaa.

Taksiautojen kiertonopeus on oleellisesti yksityisautoja nopeampi, jolloin markkinoille saataisiin myös nopeammin käytettyjä sähköautoja niille kuluttajille, jotka eivät uuteen autoon ole halukkaita investoimaan.

Taksiliikenteelle on asetettu suuret vaatimukset vähäpäästöisyyden osalta julkisten hankintojen lainsäädännössä. Jotta nämä vaatimukset pystytään täyttämään, tulee taksimarkkinoille saada kohtuullisen nopeasti sähköautoja. Markkinoilla tapahtuva kuljetuspalveluiden hinnoittelu tapahtuu normaalin markkinamekanismin mukaisesti, jolloin kysynnän ollessa suurta ja tarjonnan vähäistä, tämä näkyy hintatasossa, jonka julkiset hankintayksiköt joutuvat lainmukaisista hankinnoistaan maksamaan.

Suomen Taksiliitto ry